

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ “ЕЛИН ПЕЛИН”

гр. Варна, ул. “Тодор Влайков” №18, тел./факс 613 156, тел.: 613 129, 613 142

ЗАПОВЕД

РД – 07 – 1259 / 01.09.2016 г.

На основание чл. 258 ал. 1, чл. 259 ал. 1 и чл. 70 ал. 2 от ЗПУО и чл. 29 ал. 1 от Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищното образование

УТВЪРЖДАВАМ:

1. Програмна система за предучилищно образование в СУ „Елин Пелин” гр. Варна.
2. Годишно тематично разпределение на учителите в подготвителните групи.

С Програмната система е запознат педагогическия персонал в училището на Педагогически съвет Протокол № 17 / 01.09.2016 г.

Донка Николова Иванова
Директор на СУ „Елин Пелин”

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ “Елин Пелин”

9008 гр. Варна, ул. ”Тодор Влайков” №18, тел./факс 613 156, 613 142

УТВЪРЖДАВАМ
ДОНКА ИВАНОВА
ДИРЕКТОР НА СУ “ЕЛИН ПЕЛИН”
ГРАД ВАРНА

ПРОГРАМНА СИСТЕМА
ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ
НА СУ "ЕЛИН ПЕЛИН" ГРАД ВАРНА
ПРЕЗ ПЕРИОДА 2016 – 2019 ГОДИНА

СРЕДНО УЧИЛИЩЕ “Елин Пелин”

9008 гр. Варна, ул.”Тодор Влайков” №18, тел./факс 613 156, 613 142

**ПРОГРАМНА СИСТЕМА
ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНО ОБРАЗОВАНИЕ
НА СУ "ЕЛИН ПЕЛИН" ГРАД ВАРНА
ПРЕЗ ПЕРИОДА 2016 – 2019 ГОДИНА**

I. УВОД – ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел. Програмната система е част от стратегията за развитие на СУ „Елин Пелин” - училище, извършващо задължително предучилищно образование, и тя съответства на изискванията на ДОС за предучилищно образование.

Училището трябва да помогне на децата от ПГ да осъществят плавен преход към начален етап на основното образование и младите хора да се интегрират към модерното, динамично и демократично европейско общество.

1.ВИЗИЯ

Утвърждаване на СУ „Елин Пелин” - гр.Варна, като конкурентноспособно училище, способно да формира у учениците национални и общочовешки добродетели. Обогатяване знанията и професионалните умения на педагогическия колегиум; обособяването му като екип от високоотговорни личности, проявяващи толерантност, загриженост и зачитане на човешкото достойнство. Училището се стреми чрез високоспециализирани педагози да формира знания и личностни умения у децата за активно взаимодействие със социалната среда, практическо приложение на усвоените знания и умения. Ангажираност от страна на родителската общественост, ясна подкрепа в процеса на изграждане и утвърждаване на личности. Институция за родители, търсещи и намиращи подкрепа, съгласие и сътрудничество.

СУ „Елин Пелин” е място, където детето се чувства щастливо, защитено, разбирано и подкрепяно; с високо квалифициран педагогически екип - хора, които обичат децата и професиите си, поддържат личната си квалификация и са удовлетворени от работата си. Притежава модерна материална база, осигуряваща възможности за прилагане на съвременни технологии и интерактивни методи на преподаване в зависимост от потребностите и интересите на децата. СУ „Елин Пелин” е училище, в което постоянно се усъвършенстват професионалните умения на педагозите и е обособена общност от ученици, учители и родители, проявяващи толерантност, загриженост и зачитане на човешките ценности.

2.МИСИЯ

Отчитайки влиянието на новите реалности и най-вече изискванията, произтичащи от ЗПУО СУ „Елин Пелин” определя своята мисия като създаване на възможно най-добрите условия за развитие на личността на всяко дете, така че да се гарантира училищната готовност и мотивация за учене.

Осигуряване на качествено и достъпно образование на всички деца от ПГ. Училището подкрепя потенциалните възможности и личностното развитие на всяко дете, защитава детето и детството като ценност. Пълноценна интеграция на децата от ромски произход в групи със смесен етнически състав. Усвояване и формиране на общочовешки и национални интереси и ценности, развитие на индивидуалността и стимулиране на творческите заложби. Успоредно с възпитанието и обучението на своите ученици, училището пряко ще въздейства и върху общокултурното развитие на децата.

СУ „Елин Пелин” чрез постоянната си работа създава гаранции, че децата, обучавани в училището, придобиват нагласата, знанията и уменията, които са им

необходими, за да учат цял живот, да се трудят и проявяват високо гражданско съзнание.

Нашата цел е да подготвим българските граждани за учене през целия живот, като предоставим качествено и отговарящо на световните тенденции образование и възпитание. Качественото образование дава възможност на младите хора да се развиват като отговорни, грижовни и активни членове на обществото. То запазва и развива способностите на всеки ученик, така че да живее пълноценно, да придобива с радост нови знания и професионални умения и да израства като самостоятелна, мислеща и социално отговорна личност.

3. ЦЕННОСТИ

Ориентираност към личността - Най-важната задача за нас е успехът на отделната личност.

Равен достъп - Всеки ученик, постъпил в ПГ в училището, има право да получи качествено образование, което отговаря на нуждите и способностите му.

Сътрудничество - Успешната образователна и възпитателна политика се осъществява в сътрудничество с всички институции, работещи за децата на България.

Отговорност - Всеки член на педагогическата колегия и помощно-обслужващия персонал, ангажиран в образователната, възпитателната и обслужващата дейност, осъществявана в училището, носи отговорност за постигане на трайни ефекти с дългосрочно въздействие.

Гъвкавост - Образователната и възпитателната дейност е ориентирана към многообразните личностни потребности и предоставя възможности за свободен избор на обучаваните.

Единство в многообразието - Обучението, подготовката и възпитанието на децата се осъществяват в рамките на единна културно-образователна среда, която създава гаранции за защита и развитие на отделните етнокултури и традиции в рамките на училищните образователни политики .

Новаторство - Училищното ръководство и педагогическата колегия проявява воля и възможности за възприемане и прилагане на нови методи и подходи с цел постигане на по-добри резултати.

Автономност - Училището като част от системата на образованието ползва автономия да провежда собствена политика, отговаряща на държавните образователни стандарти.

Ефективност - Динамично управление, реализация и обвързване на ресурсите с конкретни резултати, оценка на миналия опит и бъдещото въздействие.

Отчетност - Всички участници в образователната и възпитателната дейност отговарят и се отчитат за своите действия с цел осигуряване на ефикасност, ефективност и резултатност на политиките.

Законосъобразност- Всички цели, политики, мерки и конкретни действия съответстват на Конституцията на Република България, на законите и другите нормативни актове.

3. ЦЕЛИ

Основна цел: Осигуряване на емоционален и психологически комфорт на детето и създаване на оптимални условия за развитие на индивидуалния му личностен потенциал.

Подцели:

Да подготвим учениците за учене през целия живот като предоставим качествено образование и възпитание.

Да поставим индивидуалността на детето в центъра на учебно-възпитателния процес чрез прилагане на различни подходи при изграждане личността на ученика.

Осигуряване на оптимални условия за личностно развитие, качествена предучилищна подготовка и равен шанс на всички деца за плавен преход към училищно обучение.

Да създадем условия и нагласи за позитивност, чувство за отговорност и ангажираност при общуването учител – ученик – родител.

Качественото образование дава възможност на децата да се развиват като отговорни, грижовни и активни членове на обществото. То запазва и развива таланта на всяко дете, така че да живее пълноценно, да придобива с радост нови знания и умения и да израства като самостоятелна, мислеща и социално отговорна личност.

4. Програмна система

В СУ „Елин Пелин“ се използва програмна система „Моливко – играя и зная“. Тя е педагогическа система за постигането на сигурност на детето – бъдещ ученик, изградена върху компетенции, които му гарантират успех както в общата, така и в специалната подготовка. Тя е създадена и с мисията да се регулира и управлява преходът от семеен към български език при интегриране на деца от различен етнически произход. Насочва ги да се ориентират комуникативно в света и да утвърждават своята индивидуалност. Овладяването на българския език като основа за опознаване на света, за разширяване на познанието и систематизиране на опита надхвърля ролята му на образователно направление или учебен предмет. В настоящата система общуването на български език се разглежда като способност за изграждането на собствена езиково – културна идентичност.

Основната ориентация на програмната система „Моливко – играя и зная“ е към способностите и уменията за взаимодействие и ориентирание в междуетническа среда. Оттук обосноваването ѝ съвсем ясно може да се проектира чрез субективния опит в детството като култура на общуване, комуникация и поведение, изразени в начините на реализирането на задължителна подготовка за училище при отворения характер на българската общност и свободното приобщаване на всеки субект към нея.

„Моливко – играя и зная“ е програмна система, в която взаимодействието предполага не просто предаване и приемане на информация, а процеси на въвеждане, на интерпретиране, на преобразуване, чрез които се осъществява ориентирането в междучовешките връзки.

II. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие

1. Водещи подходи на педагогическо взаимодействие

В СУ „Елин Пелин“ се използва съвременната програмна система „Моливко – играя и зная“ - система с ясно заявен прагматичен подход.

Предучилищното образование се осъществява при осигурена среда за учене чрез игра, съобразена с възрастовите особености на децата. Среда, гарантираща цялостното развитие на детето, както и възможности за опазване физическото и психическото му здраве.

За основополагащи подходи в работата си с децата приемам:

- хуманния подход;
- индивидуалния подход;
- диференцирания подход;
- игровия подход

Прилагане на ефективни педагогически технологии за формиране на езикова компетентност у децата в контекста на принципите и подходите за индивидуализиране и диференциране на педагогическото взаимодействие .

Използване на личностно-хуманния подход при работа с децата в групата и емоционален и психологически подход, като се имат предвид особеностите на сензитивния период в детската възраст.

Прилагане на интегриран, комплексен и игрови подход в учебно - възпитателния процес, приемственост между възрастовите групи и осигуряване на готовност за училище .

Хуманният подход предполага, да се отнасяме към детето хуманно и оптимистично. Заедно с индивидуалния, диференцирания и игровия подход, те ще предоставят необходимия обществен простор за най-доброто проявление на детската индивидуалност. В центъра на педагогическото взаимодействие поставям детето с правото си, да се развива със собствен темп, съобразно индивидуалните си възможности, потребности и заложби. Реализирането на тези подходи, предполага осигуряване на щастливо детство на всяко дете, както и изграждане на мотивация за учене и увереност в собствените възможности.

Съвременните педагогически технологии в предучилищна възраст са посветени на социализацията на детето чрез стимулиране на неговите рефлексивни процеси и прилагане на рефлексивния подход на педагогическо взаимодействие.

2. Форми на педагогическо взаимодействие

Формите на педагогическо взаимодействие в СУ „Елин Пелин“ са организирани в съответствие с прилаганата програмна система „Моливко – играя и зная“ при зачитане на потребностите и интересите на децата .

2.1. Основна форма е педагогическата ситуация.

Усвояват се ключови знания, умения и отношения, постижими за децата.

Обучаемостта се гарантира в три основни надграждащи се степени: социална, познавателна и специална готовност. Формират се умения за работа в група и в междуетническа среда, стимулира се процесът на самоутвърждаване на децата – чрез осигурен успех и изграждане на индивидуален стил на дейност и поведение в условията на екипната работа. Това е свързано с ориентацията на професионалната дейност на учителя към индивидуални и групови ситуационни форми, при която се извършва обмен на опит и идеи между децата с цел вземане на решение и поемане на

отговорност. Осигуряват се възможности за прояви на : искреност и откритост към другия; емпатийност и съпричастност към намеренията му; свободно изразяване на реакции и емоции; вникване в очакванията и проблемите на другите.

Използвани образователни направления:

1. Български език и литература
2. Математика
3. Околен свят
4. Изобразително изкуство
5. Музика
6. Конструирание и технологии
7. Физическа култура

2.2. Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие

Използват се следните допълнителни форми на педагогическо взаимодействие: Сюжетно-ролеви игри, конструктивни игри, театрализиращи игри, спортно-подготвителни игри, разходки и развлечения и празници.

Използваните допълнителни форми на педагогическо взаимодействие допринасят за личностното развитие и за разнообразяване живота на детето. Осигуряват се условия за развитие на индивидуалния и личностен потенциал на детето и чрез развиващи игри, интерпретирани в познавателен план. Активността на детето се осъществява чрез съчетаване на учебни с игрови ситуации.

Уменията за разглеждане, наблюдаване, обследване, експериментирание и моделиране при дефинирането на познавателни проблеми, издигането и доказването на разнообразни предположения, даването на оценка, се развиват най – успешно в ПГ.

III. Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие

Подготвителните групи се състоят от деца, чийто майчин език е различен от българския. За да успеят тези деца да овладеят българския език и да получат равен шанс при постъпване в първи клас, в четвърта група ще се осъществяват по две педагогически ситуации повече от минималния брой за направление Български език и литература, а в трета групаци се осъществяват по една педагогическа ситуация повече от минималния брой за направление Български език и литература и по една педагогическа ситуация повече от минималния брой за направление физическа култура.

1. Брой педагогически ситуации и образователните направления, по които се провеждат

Трета група

1. Български език и литература – 2 часа ,плюс 1, общо 3
2. Математика – 2 часа
3. Околен свят – 2 часа
4. Изобразително изкуство – 2 часа
5. Музика – 2 часа
6. Конструирание и технологии – 2 часа
7. Физическа култура – 3 часа, плюс 1, общо 4

Общо часове основни форми 15 плюс 2, общо 17

Четвърта група

1. Български език и литература – 3 часа плюс 2, общо 5
2. Математика – 3 часа
3. Околен свят – 2 часа
4. Изобразително изкуство – 2 часа
5. Музика – 2 часа
6. Конструиране и технологии – 2 часа
7. Физическа култура – 3 часа

Общо часове основни форми 17 плюс 2, общо 19

2. Дневен режим

7.30 до 8.00 ч. – Приемане на децата от групата

8.00 до 8.10 ч. – Утришно раздвижване

8.10 до 8.30 ч. – Закуска

8.40 до 9.10 ч. – 1-ва педагогическа ситуация

9.20 до 9.50 ч. – 2-ра педагогическа ситуация

10.00 до 10.20 ч. – Междинна закуска

10.30 до 11.00 ч. – 3-та педагогическа ситуация

11.10 до 11.40 ч. – 4-та педагогическа ситуация

11.50 до 13.00 ч. – Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие (сюжетно – ролеви игри, конструктивни игри, театрализиращи игри, разходки, спортно – подготвителни игри, развлечения и празници, дейност по избор и др.)

13.00 до 13.30 ч. – Изпращане на децата от групата

IV. Тематично разпределение за групите

При изработване на тематичното разпределение е:

- отчетени са интересите на децата и спецификата на образователната среда;
- осигурено е ритмичното и балансираното разпределение на съдържанието по образователни направления;
- включени са темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата .

V . Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование

Предучилищното образование като процес на възпитание, социализация и обучение на децата се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с родителите.

Родителите са участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата, учителите, директорите и другите педагогически специалисти. Сътрудничеството може да бъде осъществявано чрез:

1. индивидуални срещи в удобно за двете страни време;
2. родителски срещи;
3. присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование;

За да се помага всички действия и отношения в СУ „Елин Пелин” да бъдат в полза на детето и да не противоречат на ценностната му система, изградена в семейството, е необходима действена връзка между семейството и училището. Това предполага съвместни координирани действия на двете институции.

Отношенията между родители и учители се изгражда на основата на разбирателство, единомислие и непрекъснато общуване и взаимодействие в името на детето.

Подготвителната група в училище е място не само за обучение и възпитание на подрастващите, тя е един своеобразен дом за детето, който дава възможност за развитие на неговите потребности и интереси. Тук децата трябва да намерят сигурност и доверие при осъществяване на първия им социален опит. Социализацията на децата в мултиетническа среда е процес, който се определя от специфичните условия, при които се формира детската личност. Детето реагира адекватно на динамичната социална среда, като търси своето място в нея и утвърждава индивидуалността си.

Съвременното предучилищно образование се стреми към оптимизация на сътрудничеството със семейството, като училището трябва да се превърне в една отворена система на възпитателни взаимодействия. Семейството трябва да бъде равностоен партньор на училището. Учителите в ПГ работят с диференциран подход към отделни групи родители от различни етнически групи. Голяма част от родителите се отнасят скептично към възможностите за повишаване на тяхната педагогическа култура, която би им предоставило училището. Затова педагозите трябва да търсят най- различни начини за привличане на родителите като партньори на учителя, тяхното дейно участие в живота на ПГ, да използват, нови нетрадиционни, форми на сътрудничество, чрез които да се възбуди техния интерес и инициативност, да се включи семейството в живота на групата, да се приобщат родителите на всички деца, като се акцентира на работата в екип. Родителите трябва активно да участват в съвместните дейности с децата и учителите. Чрез сътрудничеството между дом - дете - училище се повишава активността на деца и родители, синхронизират се техните действия с тези на педагозите. Екипността, партньорството между педагогическия екип и семействата, между педагогическия екип и директора е най-сигурната гаранция за качествена педагогическа дейност. Търсенето на сътрудничество на всички нива в училище е предпоставка за разчупване на старите, шаблонни и формални форми на взаимодействие. Необходимо е процесът на

взаимодействие да бъде последователен, трябва да има приемственост на въздействията и единодействие между факторите на въздействие. Колкото е по-отдалечен света на училището от този на семейството, толкова ще е по-трудно адаптирането на детето. Разминаването в изискванията на семейство и училището силно рефлектира върху развитието на детето. Това налага преминаването на диалога между семейството и ПГ в училище от формален към ефективен, като се използват иновационни форми, които имат характер на демонстриране на усвоените от децата знания и умения в процеса на обучение в групата. Необходимо е прилагането на форми на взаимодействие с родителя, които стимулират участието на родителите в педагогическия процес, тяхното желание и интерес да научат повече за дейността на своето дете в училището.

Изграждането на подрастващия човек, на неговия духовен облик, неговите ценности и отношение към заобикалящия го свят е първостепенна задача на обществото. Дълг и отговорност на семейството и обществото е да дадат на детето всичко, което му е необходимо, за да живее пълноценно, защото децата са жителите на нашата планета през настъпилния ХХІ век.

Взаимодействието между училището и семейството трябва все повече да се усъвършенства, за да убедим родителите, че при нас - в СУ „Елин Пелин”, децата се развиват и живеят щастливо.

Донка Николова Иванова
Директор на СУ „ Елин Пелин ”

